

Zápis z pracovní skupiny pro čtenářskou gramotnost

Identifikace pracovní skupiny	
Datum jednání	3. 12. 2020
Čas zahájení jednání	15:00
Místo konání	on-line videokonference skrze nástroj Google Meet

Program jednání:

- 1) Zahájení, seznámení s programem setkání
- 2) Posun v oblasti čtenářské gramotnosti v ORP Broumov v době nouzového stavu
- 3) Evaluace projektu MAP II
- 4) Post Bellum + VKCB (projekt „Příběhy našich sousedů“ + zážitkové workshopy)
- 5) Čtenářské dílny a lekce
- 6) Téma pro další setkání pracovní skupiny pro čtenářskou gramotnost
- 7) Společná diskuse k tématu
- 8) Ukončení

Účastníci jednání dle printscreenu obrazovky z on-line setkání

1) Zahájení, seznámení s programem setkání

Lenka Wilkeová, DiS. zahájila pracovní skupinu ve 15:00, na některých místech problémy s připojením. Po počátečních nesnázích se nakonec všichni připojili. Uvítala přítomné členy pracovní skupiny a seznámila je s programem setkání – uvedla všechny body dnešního jednání, zeptala se přítomných na případné dotazy, připomínky k programu, případně doplnění

programu. Nikdo z přítomných neměl námitky. Jako ověřovatel zápisu z pracovní skupiny byla navržena Lenka Wilkeová, DiS.

2) Oblast čtenářské gramotnosti v ORP Broumov v době nouzového stavu

Wilkeová, DiS. Předala slovo paní Stejskalové a ta navrhla, že bychom mohli zhodnotit naši situaci vánočně a položila otázku: S Vánoci a adventem je spojena hvězda, co vám zasvítilo v posledních dnech?

Na otázku postupně odpovídali členové PS a zaznělo mnoho odpovědí:

- Kladné ohlasy ze ZŠ Meziměstí a možnost využití aktivity projektu MAP: Mentoring pro nové a začínající pracovníky škol, kdy mohlo proběhnout společné naplánování návratu dětí do škol. Ohledně čtenářství bylo informováno, že ještě nebude otevřen čtenářský klub.
- Radost, že knihovna v Broumově mohla normálně otevřít, dětské oddělení otevře zítra, v posledních 14 dnech byly služby poskytovány v upraveném režimu, balíčky knížek zanechané u dveří nebo i rozvoz knih. Služba byla určena i dětem, ale nevyužily ji. Hned v den otevření knihovny byl skvělý ohlas, přišlo mnoho lidí a bylo vidět, že jim knihovna scházela. Do akcí, které se dělávaly okolo Vánoc (např. pro útulek), se nechceme v této situaci pouštět.
- Informace z dětského oddělení, knihovny Broumov byla taková, že se čtenáři (s dětmi) zatím nebyli příliš v kontaktu, minimum využilo naši nabídku v době zavření škol. Připravená je mikulášská úniková hra, vytiskli jsme obrázky a děti si složí knihu, můžou si to také stáhnout doma a vytisknout z domu (a takto je to také spíše myšleno, aby to byla práce pro děti na doma, než realizace v knihovně).
- Knihovna Meziměstí zřídila výdejní okénko, které mnoho dětí nevyužívalo. Asi proto, že děti do knihovny chodily přímo ze školy. Povedl se zřídit online čtenářský klub, kde se bylo možné setkat a dětem se to líbilo. Preferuje se osobní setkání, ale alespoň se udržel kontakt se čtenáři. Dlouho se zvažovalo, zda to udělat online, protože nechceme držet děti u PC, ale když to vypadalo, že zůstaneme dlouho doma, tak jsme to dětem nabídli.

Vznesena otázka od odborníka (p. Stejskalová), proč si členové myslí, že nebyla využívána okénka?

- Informace od knihovny Broumov, že jejich oslovování dětí probíhalo emailem nepřímo přes rodiče, tak je možná maminky nechtěly zatěžovat.
- Pohled knihovny Meziměstí, že hodně dětí navštíví knihovnu, když jdou do ZUŠ nebo ze ZUŠ a musely by si udělat extra cestu. A to se mockrát nedělo.

Poznatek od odborníka (p. Stejskalová): Kdybychom dobře rozuměli příčinám, proč to tak je, mohli bychom příště zvolit jinou strategii.

- Pohled z dětského oddělení, knihovny Broumov, že děti si neumí vybírat podle katalogu, je pro ně zajímavější a lepší vybrat si knihu přímo v knihovně, kde knihy vidí a mohou se do nich podívat. Do knihovny se stavovaly, když měly cestu okolo, což se zavřením škol tolik nebylo.
- ZŠ a MŠ Vernéřovice předala svou pozitivní zprávu, kdy přišel velký balík nových knížek z Prahy, od babičky bývalých žáků. Krásné gesto, které chce škola ocenit tím, že žáci na čtenářské dílně napíší babičce dopis a zašlou ho.

3) Evaluace projektu MAP II

Paní Stejskalová uvedla další bod: Otevřeli jsme minule otázku evaluace. Jak vnímáme práci v projektu MAP a přínos celku. Lenka Wilkeová, Dis. přečetla zápis z minulého setkání pracovní skupiny a vznesla otázku, zda členy PS ještě něco nenapadlo k doplnění.

Členové PS doplňovali otázku k přínosu MAP o další podněty:

- Ocenění lepší možnosti vzdělávání v místě bydliště, možnost spolupráce s ostatními kolegy z ostatních škol. Možnost poznávat nové lidi, potkat báječné lektory. Sdílení zkušeností. Inspirace pro vlastní práci.
- Podařilo se propojit mezi sebou lidi, které bychom jinak nepotkali a předávat si zkušenosti. Díky zapojení různých institucí a lidí zvenku je velké množství nápadů.

- Začátek spolupráce s organizacemi mimo region s kolegy, se kterými bychom se jinak nesetkali.
- Pro lidi na venkově bylo přínosem hlavně propojení lidí, kteří by se jinak nesešli.

4) Post Bellum + VKCB (projekt „Příběhy našich sousedů“ + zážitkové workshopy)

Paní Stejskalová začala dalším bodem jednání a předala slovo p. Wilkeové.

P. Wilkeová připomněla členům PS, že už před nějakou dobou byla navázána spolupráce s Post Bellum a Agenturou pro rozvoj Broumovska. Jedná se o projekt Příběhy našich sousedů, což je dlouhodobější projekt, do kterého se zapojí školy z území. Tato informace již byla podávána na minulých setkáních PS. P. Wilkeová informovala, že začít se mělo původně v září 2020, ale začátek byl přesunut na prosinec 2020, kdy jsou oslovovány školy z území a jejich zřizovatelé k zapojení do projektu.

Další informace se týká zážitkových workshopů, které se nemohou konat kvůli nouzovému stavu, ale novinka je, že Post Bellum nyní nabízí jeden workshop v on-line verzi. Je to workshop s názvem „Tak tohle neprojde“, který je určen pro žáky 8.-9. tříd. Je poskytován zdarma a je možnost se přihlásit u p. Wilkeové. Zda se on-line verze bude rozrůstat i na další workshopy se uvidí dle situace v roce 2021, samozřejmě je vítáno spíše osobní setkání.

5) Čtenářské dílny a lekce

Bylo otevřeno téma čtenářských dílen a lekcí, o kterých se členové PS bavili již na osobním setkání v červnu. Paní Golová a Slavíková měly na starosti vymyslet, co by se s touto aktivitou dalo dělat. Paní Stejskalová se ujala slova, kdy v rámci workshopu se věnovalo čtenářským dílnám a formátu a jak se to liší od čtenářských lekcí, hledalo se, jak to odlišit.

Domluva paní Golové a Slavíkové ohledně čtenářských lekcí. Zkušenost z nové školy, kdy jsou další nápady, co by mohlo být lákavé. Paní Golová vznesla svůj nápad, že mají přípravný ročník, takže by se společně s paní Sekelskou dala pro ně připravit lekce. Na rodičovské schůzce ukázat, jak pracovat s knížkou, a pak práci s prvňáčky. Prvňáci se budou doma

dožadovat těch knih, které se jim představily v rámci lekce a dále už je můžou vzít rodiče do knihovny. Pokud by to šlo v malém množství (12 dětí), tak se pak můžeme vydat i jinam.

Paní Stejskalová vznesla dotaz, jak uchopovat čtenářské lekce? Jak v MŠ?

Paní Golová dala příklad své lekce ve škole, kterou měla zapůjčenou od paní Slavíkové. Návrh, aby paní Slavíková udělala lekci pro učitele. Souhlas, ale v menším počtu jako první krok a dále rozšíření.

6) Téma pro další setkání pracovní skupiny pro čtenářskou gramotnost

Otevřeno téma, jaké aktivity by se mohly uskutečnit v roce 2021, což je poslední rok projektu. Návrh dalších témat na příští PS:

- Čtenářské bingo – nejprve dokončit započaté a možná dále lépe uchopit a zkusit znovu realizovat
- Jak uchopit čtenářské lekce, možnost čtenářských lekcí ve spolupráci učitele a knihovníka, zapůsobit v MŠ, MAP zafinancovat balíček vybraných knih na čtenářskou lekci, zaměřit na předškoláky (vypozorováno, že menší děti vyrušují a tak je možná rozdělit), střídání míst konání lekcí, aby se mohli účastnit rodiče (ve škole), ale i povědomí o knihovně (v knihovně).

7) Společná diskuse k tématu

Probíralo se, jakou formu zvolit pro realizaci čtenářských lekcí, které byly probírány v bodě „čtenářské lekce.“

Lekce by se mohly udělat tandemově ve spolupráci učitele (ZŠ nebo MŠ) s knihovníkem a nejlépe začít s knihou, kde už je lekce vymyšlená. Přesah by měl být i pro rodiče, kdy by naučili, jak o knížce s dětmi mluvit. Možnost využití rodičovských schůzek, dále lekce ve třídě a poté návštěva v knihovně.

Domluva na prvních krůčcích, kdy paní Slavíková bude učit jen pár učitelů a poté možná více. Naučí paní Golovou, která poté vyzkouší na menším počtu lidí a podle zpětné vazby dále rozšiřovat. Probíhají ukázky knihovnických akcí od OKNS, ale poznatek, že je důležité, aby rodič prošel jako aktivní účastník, a ne jako pozorovatel. Postupné zapojení rodičů. Vyzkoušení na rozloučení s předškoláky, kdy by se zapojila budoucí učitelka a knihovnice a proběhla by ukázka lekce. Současně se zkušenost předá i učitelkám v MŠ.

Daly by se také uskutečnit párové lekce, kdy se začne v knihovně, poté dokončí ve školce a také zapojení rodičů.

Návrhy na realizaci čtenářských lekcí, propojení do menších skupin, předávání dalším školským kolegům. Možnost věnování jedné pracovní skupiny. Možnost udělat štafetově, paní Slavíková a pan Slavík mohou předvést lekci z Prahy z Nové školy a pak můžeme předat štafetu paní Golové. Paní Slavíková a pan Slavík pak budou rádci předá se štafeta dále, bude to časově jednodušší, než když to zkouší všichni na všech.

Členové nechají projít hlavou a hned na začátku roku se sejde PS k dalšímu jednání a realizaci aktivity. Nyní je to ve fázi brainstormingu.

Dalším tématem bylo Čtenářské bingo a otázka, zda chceme tuto akci udržet nebo jen dotáhnout. Zpětná vazba od členů PS, že hlavním bodem teď je dotáhnout začaté. Pokud bychom ji úspěšně dokončili, tak se může přemýšlet o pokračování, ale potřeba vychytat mouchy.

Nyní nutné vymyslet výhru pro účastníky již započatého binga. Paní Wilkeová informovala o variantách, se kterými se počítalo, ale kvůli nouzovému stavu se losování posouvalo a akce jsou zrušené nebo je to těžké na proveditelnost (Muzeum knihtisku v Polsku, ale je to zahraničí. Pak dvoustleté výročí Boženy němčové, kde bylo mnoho akcí, ale to už skončilo. Výlet do knihovny do HK, ale to je zase velký výlet, potřeba autobus apod.).

Výhercům byl slíben zážitek a to je potřeba dodržet. Interaktivní zážitek spojen např. s nějakým workshopem, posílení vztahů mezi žáky, výlet pro celou třídu. Časově plánovat na přelom května a června 2021, aby bylo jistější, že bude možné cestovat a dále vymyslet náhradní variantu, kdyby byla další opatření.

Domluvil se sdílený dokument, kam by všichni mohli zapisovat návrhy na dotažení akce Čtenářské bingo (návrhy na výhru). Zajistí L. Wilkeová, Dis.

8) Ukončení

Jana Stejskalová se ujala i otázky na zakončení: Co nám zasvítlo v průběhu dnešní pracovní skupiny? (reflexe)

- Kladná reakce na hledání cesty k MŠ a dotažení do konečné podoby. Dotažení akce Čtenářské bingo.
- Nadšení z možnosti čtenářských lekcí, snad se podaří setkání s rodiči i knihovnou.
- Vyzkoušení něčeho nového a návštěva prostor knihovny. Když nemohou celé školy do knihovny, tak mohou knihovníci do škol a tím udržet kontakt.

- V téhle době, kdy nikdo nikam nesmí, tak ve škole něco rozdělát, tak aby to šly děti dokončit do knihovny, skvělý nápad. Děti budou nadšené.
- Propojení přípravky, prvňáků, knihovny.
- Jak někde něco začne a někde se něco propojí, má to pokračování.

Lenka Wilkeová, DiS. Všem poděkovala za účast a za nápady a popřála všem krásné svátky.

Dohodlo se setkání v novém roce 14. 1. 2021.

V Broumově dne 3. 12. 2020

Zápis vyhotovila: Mgr. Michaela Meisnerová

Zápis ověřila: Lenka Wilkeová, DiS.

